

Næringsdepartementet
v/ statssekretær Vegard G. Wennesland

Kopi til deltagende departement i forenklingssmøte 30. januar:
Finansdepartementet, Digitaliserings- og
forvaltningsdepartementet, Kommunal- og
distriktsdepartementet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Oslo, 20.02.2026

Innspill forenklingsarbeidet, oppfølging etter møte 30. januar

Vi takker for godt og inspirerende forenklingssmøte fredag 30. januar. Det var oppmuntrende å se så bred deltakelse på politisk nivå fra flere departementer.

Det er svært positivt at departementet v/ statssekretæren gjennom møtet har initiert en ny, frisk start for å få ytterligere trykk og fortgang i arbeidet med å redusere næringslivets byrder. Dette vil være avgjørende for å lykkes med ambisjonen i [Regjeringens plan for Norge \(2025–29\)](#) om å øke konkurransekraften for bedriftene.

Regnskap Norge har gjennom årene fremmet en rekke konkrete forenklingsforslag. Viktige saker har fått gjennomslag, senest forslaget om pliktig EHF-fakturering. Det er likevel mye som gjenstår. Samtlige av [Regnskap Norges forslag er publisert på hjemmesiden](#), der vi også regelmessig gir statusoppdateringer i de saker det har skjedd noe. I disse dager jobber vi dessuten med nye forslag som vil bli tilføyd på siden når det er klart. Vi vil da også samtidig sende en fullstendig oversikt over forslagene fordelt på de berørte departementene, slik vi er oppfordret til i epost fra Næringsdepartementet etter møtet.

Konkrete forenklingsforslag er viktig, men det hjelper lite om det ikke er forankring eller forpliktelse nok hos de myndigheter som kan følge opp. Dette var da også vårt hovedbudskap i møtet i januar, og som vi håper vil bli realisert fremover. For ordens skyld oppsummerer vi hovedpunktene i budskapet her.

Hvor står vi i forenklingsarbeidet?

Alle regjeringer siden starten på 2000-tallet har hatt gode ambisjoner og mål for forenkling. Likevel forteller virksomhetene at de opplever å bruke stadig mer tid på myndighetskrav og rapportering. Slik vi ser det er årsaken sammensatt:

-
- At gjennomføringskraften og tempoet i forenklingsarbeidet ikke er høyt nok, og
 - at det kommer stadig nye regler som pålegger nye byrder.

Botemiddel 1: Forenklingsambisjonen må omfatte både eksisterende og ny regelverksutvikling

Til nå har forenklingsarbeidet og -målene vært konsentrert om å redusere byrder knyttet til eksisterende regelverk. Dette blir for smalt når det samtidig kommer økte byrder i nye regler. For å oppnå reell forenkling og økt konkurransekraft er det derfor tvingende nødvendig at forenklingsarbeidet og -ambisjonen dekker begge dimensjoner. Det innebærer at hensynet til næringslivet må vektlegges i regelverksutviklingen i mye større grad enn det som tilfellet er i dag. Her vises bl.a. til de nedslående tallene fra tidligere Regelrådet som i 2024 rapporterte om betydelige brudd på utredningsinstruksen:

- hele 26% av forslagene de behandlet fikk rødt lys, altså at sakene var for dårlig utredet og at konsekvensene for næringslivet var for dårlig eller ikke belyst
- bare 21% av forslagene hadde utredet hensynet til de små foretakene spesielt; det til tross for at konsekvensene av regelverk forholdsmessig påvirker denne gruppen mest

Regelrådet er avviklet, men utfordringen består. Det er derfor avgjørende å få satt inn mekanismer som sikrer at utredningsinstruksen blir fulgt, og at det gis klare premisser om at hensynet til bedriftene og det offentliges interesser må vektlegges balansert. Et nylig og skrikende eksempel på det motsatte finner vi i det foreliggende [høringsforslaget til forskrift om overnattingsavgift](#). Der legges det opp til at kommunene får frist helt til 31. desember med å vedta og kunngjøre en overnattingsavgift som kan gjelde allerede fra dagen etter. Urimeligheten i dette taler for seg selv, med null høyde for bedriftenes behov for tid til å utarbeide og implementere nødvendige systemer og rutiner for innkreving og rapportering. Dette er kanskje et ekstremt eksempel, men illustrerer likevel en ofte erfart utfordring med at partenes interesser balanseres ulikt.

Botemiddel 2: Netto forenklingsmål og -regnskap

Til nå har forenklingsmål og forenklingsregnskap vært bruttostørrelser rettet mot forenklinger i eksisterende regelverk. Det innebærer at byrdene ved nye regelverk ikke regnes med. For å oppnå reell forenkling er det som nevnt over viktig at begge dimensjoner inngår – både eksisterende og nytt regelverk. Bedre fremtidig regulering, med gode prosesser og utredninger i samsvar med utredningsinstruksen, er det beste middelet for å oppnå varig resultat. Dette bør dermed også gjenspeiles i forenklingsmålet, ved at det fastsettes som et netto forenklingsmål. Det innebærer også at forenklingsregnskapet må føres netto. Å gå fra brutto- til nettomål vil gi det nødvendige styringssignalet og forpliktelsen som forenklingsambisjonen trenger.

Botemiddel 3: Etablere en nasjonal forenklingsstrategi med tydelige mål og prinsipper, forankret på øverste politiske nivå

Forenklingsmål er styringsverktøy, og leder ikke til gjennomføringskraft i seg selv. Det må også legges innsats i måten forenklingsarbeidet innrettes.

Til nå har arbeidet stort sett vært båret av Næringsdepartementet. Departementet, som virkelig har gjort en kjempeinnsats, kan imidlertid ikke stå i forenklingsambisjonen alene – ref. at storparten av det regelverket som skaper mest byrder ligger hos andre departement. I den forbindelse har vi på nært hold erfart hvor vanskelig det er å få saker på agendaen.

For å oppnå forenklingsambisjonen mener vi det må jobbes mer systematisk og strukturert, med en tydelig forankring i hele regjeringen. Forenkling kan ikke være et sideprosjekt, men må være en integrert og forpliktende del av politikken for verdiskaping og økt konkurransekraft.

Vår klare oppfordring er derfor at det etableres en nasjonal forenklingsstrategi med klare mål og prinsipper, og som forplikter på tvers av alle departementer og sektorer, forankret på øverste politiske nivå. Forpliktelsen kan gjerne tydeliggjøres ved at det enkelte område/departement får egne nettomål.

Bærende prinsipper bør på sin side bl.a. være:

- Følge utredningsinstruksen, må være ufravikelig.
- Regelverksutvikling og digitalisering skal skje hånd i hånd, og digitaliseringsprosjekter må være koordinert.
- Forbud mot å be om samme opplysning flere ganger (en opplysning, en gang)
- Minimumsimplimentering av EU-regelverk som hovedregel. Eventuelle tilleggskrav må i tilfelle være særskilt begrunnet og beregnet (kost/nytte vurdert).
- Tidlig og reell brukerinvolvering.
- Åpenhet om beslutningsgrunnlag også vedrørende forskrifter. Det er en svakhet at det i dag ikke foreligger noen tilgjengelig dokumentasjon for hvilke vurderinger forskriftsgiver har gjort i forhold til de høringsinnspillene som er kommet.

Vi bidrar gjerne i dialog om disse og andre prinsipper.

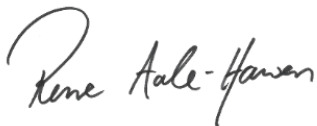
Avsluttende kommentarer

Det er storsatsning på forenkling i landene rundt oss, og vi må henge med om vi skal hevde oss i kappløpet om økt konkurransekraft. EU skal redusere byrdene med 25% for næringslivet generelt, og 35% for små og mellomstore bedrifter spesielt. Danmark og Sverige følger opp med egne offensive tiltak. I Sverige har blant annet et [30-talls myndigheter fått i oppdrag å forsterke og påskynde forenklingsarbeidet](#). Dette er et virkemiddel som også norske myndigheter bør benytte gjennomgående i sine tildelingsbrev.

Vi ser frem til videre samarbeid og økt kraft i forenklingsarbeidet.

Med vennlig hilsen

Regnskap Norge

Rune Aale-Hansen

Adm.dir.

Hanne Opsahl

Direktør næringspolitikk og kvalitet